

Harri Hietala, Martti Kairinen, Keijo Kaivanto, Esa Schön

TYÖSOPIMUSLAKI KÄYTÄNNÖSSÄ

Alma Talent
Helsinki 2020

SISÄLLYS

Alkusanat	5
Alkusanat 1. painokseen	5
Alkusanat 7. painokseen	6
Lyhenteitä	15
Johdanto	17
Työsopimuslain asema ja kehitysvaiheet	17
1 Yleiset säännökset	23
1 § Soveltamisala	23
2 § Poikkeukset soveltamisalasta	47
3 § Työsopimuksen muoto ja kesto	54
3 a § Määräaikaisen työsopimuksen tekeminen pitkäaikaistyöttömän kanssa	76
4 § Koeaika	78
5 § Työsuhteen kestosta riippuvat työsuhte-etuudet	91
6 § Vajaavaltaisen työsopimus	97
7 § Oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen	101
8 § Työntekijän avustaja	110
9 § Työnantajan sijainen	113
10 § Liikkeen luovutus	115
11 § Vaihtelevaa työaikaa koskeva ehto	133
2 Työnantajan velvollisuudet	139
1 § Yleisvelvoite	139
2 § Tasapuolinen kohtelu ja syrjäntäkielto	144
3 § Työturvallisuus	164
4 § Selvitys työntöön keskeisistä ehdoista	168
5 § Työnantajan velvollisuus tarjota työtä osa-aikaiselle työntekijälle	174
6 § Vapautuvista työpaikoista tiedottaminen	180
7 § Työehtosopimusten yleissitovuus	182
8 § Yleissitovuuden vahvistaminen ja voimassaolo	192

3 §	Ennakkoselvitys ja työntekijän kuuleminen	341
4 §	Lomautusilmoitus	344
5 §	Todistus lomauttamisesta	349
6 §	Työhönpaluu lomautuksen jälkeen	351
7 §	Lomautetun työntekijän työsuhteen päättymisen	354
6 	Yleiset säännökset työsopimuksen päättämisestä	361
1 §	Määräaikaiset sopimukset	361
1a §	Eroamisikä	364
2 §	Yleiset säännökset irtisanomisajoista	367
3 §	Yleiset irtisanomisajat	370
4 §	Irtisanomisajan noudattamatta jättäminen	373
4a §	Irtisanomisajan palkka noudatettaessa vaihtelevaa työaika	377
5 §	Sopimussuhteen hiljainen pidennys	380
6 §	Työntekijän takaisin ottaminen	383
7 §	Työtodistus	390
7 	Työsopimuksen irtisanomisperusteet	395
1 §	Yleissäännös irtisanomisperusteista	395
2 §	Työntekijän henkilöön liittyvät irtisanomisperusteet	399
3 §	Taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet	441
4 §	Työn tarjoamis- ja koulutusvelvollisuus	461
5 §	Irtisanomisoikeus liikkeen luovutuksen yhteydessä	475
6 §	Luovutuksensaajan vastuu	478
7 §	Irtisanominen saneerausmenettelyn yhteydessä	482
8 §	Työnantajan konkurssi ja kuolema	484
9 §	Raskaana tai perhevapaalla olevan työntekijän irtisanominen	489
10 §	Luottamusmiehen ja luottamusvaltuutetun irtisanomissuoja	494
11 §	Työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi	503
12 §	Työntekijän oikeus työllistymisvapaaseen (23.6.2005/456)	507
13 §	Irtisanotun työntekijän työllistymistä edistävä valmennus tai koulutus	512
14 §	Työllistymistä edistävän valmennuksen tai koulutuksen laiminlyönti	517
8 	Työsopimuksen purkaminen	519
1 §	Purkamisperuste	519
2 §	Purkamisoikeuden raukeaminen	548
3 §	Työsopimuksen purkautuneena pitäminen	554

9 Työsopimuksen päättämismenettely	561
1 § Irtisanomisperusteeseen vetoaminen	561
2 § Työntekijän ja työnantajan kuuleminen	564
3 § Työnantajan selvitysvelvollisuus	567
3a § Työnantajan ilmoitus työ- ja elinkeinotoimistolle	570
3b § Työnantajan tiedottamisvelvollisuus työllistymissuunnitelmasta	572
4 § Työsopimuksen päättämislmoituksen toimittaminen	573
5 § Työsopimuksen päättämisperusteiden ilmoittaminen työntekijälle	577
10 Työsopimuksen pätemättömyys ja kohtuuttomat ehdot	581
1 § Oikeustoimilain mukainen pätemättömyys	581
2 § Kohtuuttomat ehdot	587
3 § Mitättömän ehdon vaikutukset	590
4 § Vajaavaltaisuuteen perustuva pätemättömyys	594
11 Kansainvälisluonteiset työsopimukset ja sovellettava laki	597
Työoikeuden kansainvälisen soveltamisalan lähtökohdat	597
Yhdenmukaistaminen EU-maissa	598
1 § Työsopimukseen sovellettava laki	600
2 § Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden nojalla työtä tekevät työntekijät	604
3 § Lähetetyt työntekijät	606
4 § Kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetussa laissa tarkoitetut työntekijät	608
11 a Työnantajien yhteisvastuu palkattaessa laittomasti maassa oleskelevia työntekijöitä	611
Työnantajasanktioidirektiivi 11a luvun säännösten perusteena	611
TSL 11a luvun keskeinen sisältö	613
Soveltamisala ja määritelmiä	614
1 § Soveltamisala	614
2 § Alihankkija ja toimeksiantaja	615
3 § Seuraamusmaksu	617
4 § Seuraamusmaksun määrään vaikuttavat tekijät	618

5 §	Palauttamiskustannukset	618
6 §	Seuraamusmaksun määrääminen ja palauttamiskustannusten korvaaminen	620
7 §	Muutoksenhaku (27.3.2020/163)	620
8 §	Työntekijän saatavien lähettäminen ja työsuhteen kesto	622
9 §	Toimeksiantajan vastuu työntekijän saatavista	623
10 §	Toimeksiantajan vastuu seuraamusmaksusta ja palauttamiskustannuksista	624
11 §	Pääasiallisen toimeksiantajan vastuu	624
12 §	Toimeksiantajien takautumisoikeus	624
13 §	Vastuusta vapautuminen	627
12 	Vahingonkorvausvelvollisuus	629
1 §	Yleinen vahingonkorvausvelvollisuus	630
2 §	Korvaus työsopimuksen perusteettomasta päättämisestä	639
3 §	Työttömyyspäivärahan vaikutus vahingonkorvauksen ja korvauksen maksamiseen	652
13 	Erinäisiä säännöksiä	659
1 §	Yhdistymisvapaus	659
2 §	Kokoontumisoikeus	664
3 §	Luottamusvaltuutettu	667
4 §	Luottamusvaltuutettu ja liikkeen luovutus	674
5 §	Asuntoetu	676
6 §	Säännösten pakottavuus	684
7 §	Poikkeaminen työehtosopimuksella	690
8 §	Yleissitovan työehtosopimuksen laista poikkeavat määräykset	694
9 §	Vanhentuminen ja kanneaika	696
10 §	Nähtävänäpito	701
11 §	Rangaistussäännökset	702
12 §	Valvonta	707
14 	Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	711
1 §	Voimaantulo	711
2 §	Kumottavat säännökset	712
3 §	Siirtymäsäännös	713

Liitteet	719
Keskeisiä lähteitä	751
Oikeustapaushakemisto	757
Asiahakemisto	767